

Zpráva z akce „Výměna zkušeností s Programem rozvoje venkova na Slovensku“ 4. – 5. 9. 2018 Slovensko

Program zajímavé dvoudenní exkurze byl zaměřen zejména na oblast LEADER a spolupráci Místních akčních skupin (MAS), na diverzifikaci v zemědělství, krátké dodavatelské řetězce a marketing místních produktů na Slovensku.

První den dopoledne účastníci navštívili **Gazdovský dvor v Turej Lúke**, kde si prohlédli usedlost z konce 19. století, která prezentuje tradiční formy života a bydlení v myjavském regionu. Usedlost byla zrekonstruována v rámci **Programu přeshraniční spolupráce Slovensko – Česká republika** ve spolupráci s obcí Dolní Němčí. Vybavení usedlosti, chlebová pec a sušárna ovoce byly finančně podpořeny z Programu rozvoje venkova (PRV) 2007-2013. Po obědě exkurze pokračovala do **Penzionu Samuel a starého sadu s tradičními ovocnými odrůdami**, které jsou součástí projektu **Kopaničiarska ovocno-destilátová cesta**. Tento projekt zde byl představen a současně se účastníci dozvěděli informace o dotčeném regionu, jeho historii, místní akční skupině a jejích aktivitách. Další návštěvou byla obecní **pěstitelská pálenice a moštárna v obci Brestovec**, která je také součástí projektu a zároveň nositelkou regionální značky Kopanice regionální produkt. Pan starosta pohovořil o obci, o spolupráci se spolky, o realizovaných a plánovaných projektech a dalších zajímavých věcech v rámci obecních aktivit.

Dále byl na programu **Pokoj lidových tradic, řemesel a regionálních výrobků**, který je umístěn v Turistické informační kanceláři a realizace objektu byla podpořena z PRV 2007-2013. Poté účastníci přejeli do nedalekého **Ovosadu Myjava**. Zde byl podán výklad o provozu farmy a zpracování místního ovoce. K realizaci výsadby ovocných sadů a modernizaci strojových a technologických zařízení využil majitel dotačních podpor PRV.

První den byl ukončen v **Agropenzionu Adam Podkylava**, kde majitel a člen předsednictva MAS Kopaničiarsky región poutavě hovořil o vybudování biofarmy s biochovem hovězího dobytka, o spolupráci s MAS a vysokými školami na zrealizovaných a plánovaných projektech, o pozemkových úpravách v obci a o nově vybudované provozovně zpracování ovoce, která je podpořena z PRV 2014-2020. Po večeři byl program prvního dne oficiálně ukončen.

Druhý den čekala exkurzi návštěva **Biofarmy Charolais**, která patří k Agropenzionu Adam. Zde si účastníci prohlédli galerii historické zemědělské techniky, dozvěděli se o akcích, které se na biofarmě pořádají a současně bylo panem majitelem pohovořeno o dalších projektech realizovaných na farmě, včetně PRV. Cesta pokračovala na **Farmu Etelka**. Zde svérázný farmář představil svou farmu a své mléčné výrobky, které účastníci i ochutnali. Celá exkurze byla zakončena prohlídkou **Pamětné izby Dušana Samuela Jurkoviča v Brezovej pod Bradlom**, architekta známého i v tuzemsku. Samotná expozice byla vytvořena z PRV 2007-2013 jako projekt spolupráce MAS Vršatec. Po obědě následovala poslední krátká zastávka, a to na Mohyle M. R. Štefánika, jež je kulturní památkou evropského významu, a kterou navrhl D. S. Jurkovič. Po tomto krásném výhledu z mohyly a rozloučení se slovenskou stranou, vydali se účastníci na zpáteční cestu do České republiky.

Cílem dvoudenní exkurze bylo povzbudit zájem o problematiku faremního způsobu zemědělství, sdílet zkušenosti s realizací a udržitelností projektů, prezentovat příklady dobré praxe projektů PRV a také marketingu místních výrobků. Z exkurze byly velice pozitivní ohlasy a byla navázána spolupráce se slovenskou stranou pro další společné aktivity.

Zpracoval/a: Ing. Lucie Sýsová

Dne: 14. 1. 2019

